

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ КОМЕНТАР МИТНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ

*За загальною редакцією
доктора юридичних наук, професора,
заслуженого діяча науки і техніки України
Додіна Євгена Васильовича*

СТАНОМ НА 1 ЛИПНЯ 2020 РОКУ

Київ
ВД «Професіонал»
2020

УДК 339.547(477)
Н 34

Науково-практичний коментар Митного кодексу України. / За заг. ред.
Н 34 Додіна Є. В. – К. : Видавничий дім «Професіонал», 2020. – 664 с.

ISBN 978-966-370-362-6

Науково-практичний коментар Митного кодексу України подано з урахуванням останніх змін та доповнень станом на липень 2020 року.

Видання пропонується для працівників органів доходів і зборів, спеціалістів митної справи, підприємців, правників та інших осіб.

УДК 339.547(477)

ISBN 978-966-370-362-6

© Видавничий дім «Професіонал», 2020.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ

Анциферов Олександр Юрійович — кандидат юридичних наук, декан факультету № 5 Харківського національного університету внутрішніх справ;

Бесчастний Віктор Миколайович — доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, ректор Донецького юридичного інституту МВС України;

Боровик Андрій Володимирович – кандидат юридичних наук, професор кафедри кримінального права і правосуддя Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука;

Галунько Валентин Васильович — доктор юридичних наук, професор, директор Науково-дослідного Інституту Публічного права;

Герасимчук Сергій Петрович – адвокат;

Дрозд Валентина Георгіївна – начальник 3-го науково-дослідного відділу науково-дослідної лабораторії проблем правового та організаційного забезпечення діяльності Міністерства Державного науково-дослідного інституту МВС України, доктор юридичних наук, доцент;

Дрозд Олексій Юрійович – доктор юридичних наук, доцент, начальник відділу докторантури та ад'юнктури Національної академії;

Додін Євген Васильович – професор кафедри, доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри морського та митного права Національного університету «Одеська юридична академія»;

Іншин Микола Іванович — доктор юридичних наук, професор, заслужений юрист України, завідувач кафедри трудового права та права соціального забезпечення юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, академік Національної Академії правових наук України;

Киризієв Олександр Федорович – голова Чабанівської селищної ради;

Кирик Інна Станіславівна – кандидат юридичних наук, прокурор відділу підтримання обвинувачення в суді прокуратури Волинської області;

Клемпарський Микола Миколайович — доктор юридичних наук, доцент, професор кафедри загально-правових дисциплін Донецького юридичного інституту МВС України;

Ковач Денис Леонідович – кандидат юридичних наук, асистент кафедри безпеки життєдіяльності та права Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка;

Козін Сергій Миколайович – кандидат юридичних наук, доцент, асистент кафедри теорії та історії держави і права Національного університету біоресурсів і природокористування України;

Мацюк Володимир Ярославович – доктор юридичних наук, заслужений юрист України, перший заступник начальника Головного оперативного управління Державної фіскальної служби України;

Миронець Юрій Анатолійович – начальник відділу інформаційно-комунікаційного забезпечення Національної академії внутрішніх справ;

Микулець Віталій Юрійович — кандидат юридичних наук, доцент, доцент кафедри цивільно-правових дисциплін юридичного факультету Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка С. Дем'янчука;

Монаєнко Антон Олексійович — Головний науковий співробітник Інституту законодавства Верховної Ради України, доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України;

Оніщенко Наталія Миколаївна — доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, академік Національної академії правових наук України, завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В. М. Корецького;

Петков Сергій Валерійович — доктор юридичних наук, професор, перший проректор Університету імені Альфреда Нобеля;

Пастушенко Віталій Анатолійович – голова Новоукраїнської районної державної адміністрації;

Саблук Сергій Анатолійович – доктор юридичних наук, головний науковий співробітник науково-дослідного інституту публічного права;

Скрипа Євгеній Васильович – доктор юридичних наук, головний науковий співробітник, наукової лабораторії з проблем превентивної діяльності та запобігання корупції навчально-наукового інституту №3 Національної академії внутрішніх справ;

Сластьоненко Оксана Олександрівна — кандидат юридичних наук, доцент, старший науковий співробітник, доцент кафедри фінансового права Університету державної фіскальної служби України;

Сташків Ярослав Ярославович – ад'юнкт кафедри поліцейського права Національної академії внутрішніх справ;

Хлевицька Тетяна Борисівна — кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки підприємств та соціальних технологій Державного університету телекомунікації.

ОРГАНІЗАЦІЯ МИТНОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ І ЇЇ ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Успішний розвиток будь-якої країни значною мірою залежить від вміння організувати захист її економічних інтересів. Одним із важливих способів такого захисту є правильно організована і чітко налагоджена митна справа, в межах якої визначається порядок переміщення через митний кордон товарів та інших предметів, вирішуються питання митного регулювання, пов'язані з установленням мита та митних зборів, процедури митного контролю, використовуються інші засоби проведення в життя митної політики.

Адже відомо, що, наприклад, безконтрольний вивіз із держави товарів, скарбів, культурних цінностей завдає значної шкоди її економічним та іншим інтересам.

Не може бути успішною і боротьба із злочинністю, коли до держави через її кордони безконтрольно і незаконно, контрабандним шляхом надходять зброя, наркотики тощо. Тому не випадково у багатьох державах світу, в тому числі в Україні, митні органи належать до системи правоохоронних органів.

Для України митна діяльність — відносно нова справа. У 1991 р. (себто за часів існування СРСР) на території України функціонувало 26 митниць, керівництво якими здійснювали союзні органи.

А вже в 1992 р. в Україні було створено понад 50 митниць. Керував митною справою спеціально створений для цього орган — Державний митний комітет України.

8 лютого 1997 р. Указом Президента України він був ліквідований і замість нього створена Державна митна служба України, яка є і зараз. Це єдина загальнодержавна система, яка складається з митних органів і спеціалізованих митних установ та організацій.

Митна служба України — це досить складна і розгалужена система, яка включає 51 митницю, з яких 10 регіональних, спеціалізовані управління та організації. Контроль за переміщенням товарів за кордон забезпечують нині 137 постів, а на державному кордоні діють 144 міжнародні, 35 міждержавних пунктів пропуску, 50 пунктів спрощеного переходу. Всього в митній службі працює 18 тис. осіб. За останніми даними, через кордон щодоби пропускається понад 100 тис. громадян, 20 тис. транспортних засобів, близько 1 млн т вантажів, оформляється 4 тис. вантажних митних декларацій.

Створення митної служби в Україні зумовило необхідність розроблення і прийняття відповідних законодавчих та інших нормативних актів, які б забезпечили правове регулювання її діяльності. 12 грудня 1991 р. Верховною Радою України був прийнятий Митний кодекс України, в якому визначалися принципи організації митної справи в нашій державі з метою сприяння формуванню ринкової економіки та активізації її зовнішньоекономічної діяльності на основі єдності митної території, мита та митних засобів.

Кодекс був спрямований на забезпечення дотримання митними, іншими державними органами, суб'єктами зовнішньоекономічної і господарської діяльності, а також громадянами прав та обов'язків у галузі митної справи.

11 липня 2002 р. Верховною Радою України прийнято новий Митний кодекс України, норми якого вирішували досить широкий спектр питань у сфері митного регулювання.

Чергових змін Митний кодекс зазнав у 2012 році.

Так, до новел нового Митного кодексу відноситься введення презумпції невинуватості декларанта: у разі якщо положення нормативно-правових актів з питань державної митної справи допускають неоднозначне трактування прав та обов'язків підприємств і громадян, які переміщують товари, транспортні засоби комерційного призначення через митний кордон України або здійснюють операції з товарами, що перебувають під митним контролем, чи прав та обов'язків посадових осіб митних органів, внаслідок чого можна прийняти рішення як на користь таких підприємств та громадян, так і на користь митного органу, рішення повинно прийматися на користь зазначених підприємств і громадян.

Запровадження контролю за переміщенням через митний кордон України окремих видів товарів, що проводиться іншими державними органами, здійснюється за принципом єдиного вікна відповідно до міжнародної практики та рекомендацій міжнародних організацій із застосуванням єдиної з митними органами інформаційно-телекомунікаційної системи.

Також Митний кодекс оперує поняттями «українські» та «іноземні» відносно митного статусу товарів. Так, українськими вважаються товари:

а) які повністю отримані (вироблені) на митній території України, та які не містять товарів, ввезених з-за меж митної території України. Товари, повністю отримані (вироблені) на митній території України, не мають митного статусу українських товарів, якщо вони отримані (вироблені) з товарів, які не перебувають у вільному обігу на митній території України;

б) ввезені на митну територію України та випущені для вільного обігу на цій території;

в) отримані (вироблені) на митній території України виключно з товарів, зазначених у пункті «б», або товарів, зазначених у пунктах «а» і «б».

Митним кодексом запроваджено інститут уповноваженого економічного оператора, що відповідає європейському досвіду митного регулювання. Уповноважений економічний оператор — це підприємство, створене відповідно до законодавства України, яке відповідає умовам, встановленим ст. 14 Митного кодексу (здійснює зовнішньоекономічну діяльність протягом не менше 3 років, не має заборгованості відповідно до митного, податкового законодавства тощо), а також має право користуватися спеціальними спрощеннями. Підприємству може бути видано сертифікати уповноваженого економічного оператора таких видів:

1) на спрощення митних процедур (зменшений обсяг відомостей, які необхідно надати митному органу до ввезення на митну територію України та/або вивезення за межі митної території України товарів, транспортних засобів комерційного призначення тощо);

2) щодо надійності й безпеки (здійснення митного контролю в першочерговому порядку, розміщення товарів на складі тимчасового зберігання закритого типу без отримання дозволу митного органу тощо);

3) на спрощення митних процедур та щодо надійності й безпеки.

Порядок застосування спеціальних спрощень затверджено постановою КМУ від 21.05.2012 р. № 447. Статус уповноваженого економічного оператора надається підприємству митницею шляхом включення його до Єдиного реєстру уповноважених економічних операторів та видачі йому відповідного сертифіката.

Митним кодексом передбачено електронне декларування товарів, яке здійснюється з використанням електронної митної декларації, засвідченої електронним цифровим підписом, та інших електронних документів або їх реквізитів у встановлених законом випадках. Таке декларування є комплексним та включає: декларування товарів і транспортних засобів шляхом подання електронної митної декларації й інших електронних документів; здійснення митного контролю та оформлення товарів і транспортних засобів на підставі поданих електронних документів (у тому числі дозвільного характеру). Електронне декларування дозволить створити безпаперове інформаційне середовище для митниці й суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності на базі новітніх інформаційних технологій.

Наказом Державної митної служби України від 07.06.2012 р. № 11.1/2-12.2/6419-ЕП визначено, що не встановлено обмежень стосовно подання митному органу електронної митної декларації особами, які не внесені до Реєстру підприємств, допущених до електронного декларування, визначеного наказом Державної митної служби України від 17.03.2011 р. № 216. До 1 січня 2017 р. Україна має перейти на 100% електронне декларування товарів, що, безперечно, має часові переваги.

Прогресивною новацією Митного кодексу є декларування товарів різних найменувань за одним кодом УКТЗЕД, якому відповідає найбільша ставка мита. У разі виявлення під час митного оформлення товарів або після нього порушень правил класифікації товарів митний орган має право самостійно класифікувати такі товари.

Можливості подання попередньої декларації як окремого виду декларацій також є новелою Митного кодексу. Такий документ подається до ввезення в Україну товарів, транспортних засобів комерційного призначення (у тому числі з метою транзиту) або після цього, якщо ці товари, транспортні засоби перебувають на території пункту пропуску через державний кордон України. Ввезення товару на територію України за попередньою митною декларацією дозволяється протягом 30 днів з дати її оформлення митним органом.

Кодексом також передбачено, що протягом цього строку декларант повинен надати митному органу додаткову декларацію, яка містить точні відомості про товари, задекларовані за попередньою митною декларацією, що подавалися б у разі декларування цих товарів за митною декларацією, заповненою у звичайному порядку.

Введення системи аналізу ризиків передбачає застосування випадкового відбору. До об'єктів аналізу ризику належать: характеристики товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України; характер зовнішньоекономічної операції; характеристика суб'єктів, що беруть участь у зовнішньоекономічній операції.

Новелою Митного кодексу також є можливість отримання індивідуальних й узагальнених митних консультацій — митні органи безоплатно надають консультації з питань практичного застосування окремих норм законодавства України з питань державної митної справи за зверненнями підприємств і громадян. Тепер митний орган зможе ухвалити рішення про класифікацію товарів, визначити країну походження або дати дозвіл на окремі митні режими ще до початку митного оформлення. Не може бути притягнуто до відповідальності особу, яка діяла відповідно до консультації з питань практичного застосування окремих норм законодавства України з питань державної митної справи, наданої в письмовій або електронній формі, а також до узагальненої консультації, зокрема на підставі того, що в подальшому такі консультації були змінені або скасовані.

Консультація може бути оскаржена до органу вищого рівня або до суду як правовий акт індивідуальної дії, якщо вона, на думку зацікавленої особи, суперечить нормам відповідного акта законодавства. Визнання судом такої консультації недійсною є підставою для надання нової консультації з урахуванням висновків суду.

Декларант — це особа, яка самостійно здійснює декларування, або від імені якої здійснюється декларування. Попередній Митний кодекс визнавав такими особами тільки резидентів, нині ж декларантами можуть бути й нерезиденти (громадяни, представництва іноземних компаній, іноземні перевізники тощо). У загальному порядку митне оформлення здійснюється в місцях розташування відповідних підрозділів митних органів у будь-якому митному органі, якщо інше не передбачено Митним кодексом. Митне оформлення лікарських засобів може здійснюватися у спеціально визначених для цього митних органах за рішенням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері фінансів. Митне оформлення триває протягом 4 робочих годин з моменту пред'явлення митному органу товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що підлягають митному оформленню, подання митної декларації та всіх необхідних документів і відомостей. Раніше цей процес займав добу.

Наказом Державної митної служби України від 05.04.2012 р. № 205 затверджено методичні рекомендації щодо строків митного контролю та оформлення товарів за вантажною митною декларацією. Рекомендований строк митного контролю та оформлення товарів за вантажно-митною декларацією, у якій заявлено не більше 10 товарних підкатегорій, становить 4 робочих години з моменту її прийняття до митного оформлення. Однак також перераховано ряд випадків, коли можливе збільшення строку оформлення. До переліку причин затримок митного оформлення, зокрема, віднесено: проведення митного огляду товарів за участю представників інших контролюючих органів; затримка у пред'явленні декларантом товарів для митного контролю; складення протоколу про порушення митних правил; проведення досліджень (аналізу, експертизи), проб і зразків товарів; необхідність подання додаткових документів для перевірки дотримання прав інтелектуальної власності (призупинення митного оформлення товарів); необхідність здійснення санітарно-епідеміологічного, радіологічного, екологічного, фітосанітарного контролю тощо.

Тепер підприємці зможуть вносити зміни до митних декларацій навіть після того, як вони були оформлені: за письмовим зверненням декларанта або уповноваженої ним особи та з дозволу митного органу відомості, зазначені в митній декларації, можуть бути змінені або митна декларація може бути відкликана. Це допускається до моменту завершення митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення відповідно до заявленого митного режиму, а також протягом 3 років з дня завершення їх митного оформлення. При цьому зміни повинні стосуватися лише товарів, транспортних засобів комерційного призначення, зазначених у митній декларації. Декларантам надано можливість виправляти помилки, допущені в митній декларації, які не призвели до неправомірного звільнення від сплати митних платежів або зменшення їх розміру, а також до незабезпечення дотримання заходів тарифного та/або нетарифного регулювання зовнішньоекономічної діяльності, однак не більше 2 разів на місяць.

Якщо товари, транспортні засоби комерційного призначення, оформлені за декларацією для вивезення за межі митної території нашої країни, не перетнули державний кордон України протягом 180 днів, митний орган визнає цю митну декларацію

недійсною. У разі, якщо товари були помилково ввезені на митну територію України, що не є результатом умисних дій, передбачено можливість вивезення їх за межі нашої країни в режимі реекспорту.

Серед документів, необхідних для митного оформлення товарів, Митний кодекс визначає митну декларацію; рахунок або інший документ, у якому вказана вартість товару; декларацію митної вартості (у встановлених випадках).

Також у цьому документі наведено чіткі підстави для відмови в митному оформленні товарів і закріплено обов'язок митниці надавати в таких випадках вичерпні роз'яснення. У рішенні про відмову в митному оформленні товарів повинні бути зазначені причини відмови та наведені вичерпні роз'яснення вимог, виконання яких забезпечить можливість митного оформлення товарів, транспортних засобів комерційного призначення. Зазначене рішення повинно містити інформацію про порядок його оскарження.

До новел регулювання також слід додати, що Законом України від 13.03.2012 р. № 4496-IV «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Митного кодексу України», що так само, як і Митний кодекс, набув чинності з 01.06.2012 р., передбачено можливість переміщення транзитом через територію України незареєстрованих лікарських засобів.

Одним з актуальних питань є визначення митної вартості — новим Митним кодексом цей процес приведено до європейських стандартів. Митною вартістю товарів, які переміщуються через митний кордон України, є вартість товарів, що використовуються для митних цілей та базується на ціні, яка фактично сплачена або підлягає сплаті за ці товари. Визначення митної вартості товарів, що переміщують

ся через митний кордон України, відбувається відповідно до митного режиму імпорту, а також митних режимів, відмінних від митного режиму імпорту.

Декларант визначає митну вартість товару самостійно. При цьому він має можливість отримати письмову консультацію митного органу. Новий Митний кодекс дає право одержувати письмове обґрунтування невизнання митної вартості товару — при цьому чітко визначено перелік документів, які митниця має право вимагати від декларанта.

Методи визначення митної вартості товарів з 1 червня 2012 р. практично не змінилися. Основним із них є визначення митної вартості за ціною договору (вартість операції). Митним кодексом передбачено й другорядні методи (за ціною договору щодо ідентичних товарів, за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів, на основі віднімання вартості, на основі додавання вартості, резервний), які застосовуються лише в разі, якщо митна вартість товарів не може бути визначена шляхом застосування попереднього методу. Застосуванню другорядних методів передують процедура консультацій між митним органом та декларантом. Митною вартістю товарів, що ввозяться в Україну відповідно до митних режимів, відмінних від режиму імпорту, є ціна товару, зазначена в рахунку-фактурі чи рахунку-проформі. Контролює правильність визначення митної вартості товарів митний орган під час проведення митного контролю й митного оформлення шляхом перевірки числового значення заявленої митної вартості. За результатами такого контролю митний орган може визнати заявлену митну вартість, прийняти письмове рішення про її коригування, відмовити в митному оформленні або автоматично визначити митну вартість (якщо під час митного контролю митний орган не може аргументовано довести, що заявлено неповні та/або недостовірні відомості про митну вартість товарів, у тому числі не-

правильно визначено митну вартість товарів, то заявлена декларантом або уповноваженою ним особою митна вартість вважається визнаною автоматично).

Митним кодексом передбачено, що декларант зобов'язаний заявляти митну вартість, визначену ним самостійно, у тому числі за результатами консультацій з митним органом, або скориговану за результатами контролю, здійсненого митним органом. У випадку незгоди декларанта з рішенням митного органу про коригування заявленої митної вартості декларант може скористатися правом на забезпечення сплати митних платежів шляхом надання гарантій (зокрема фінансових у вигляді документа чи внесення грошової застави на відповідний рахунок митного органу). Строк дії таких гарантій не може перевищувати 90 календарних днів з дня випуску товарів.

Митні органи сприяють захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України шляхом ведення митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності. Правовласник, який має підстави вважати, що під час переміщення товарів через митний кордон можуть бути порушені його права на об'єкт права інтелектуальної власності, може подати до митного органу заяву про внесення відповідних відомостей до даного реєстру під заставу (нині 1000 євро). Якщо митний орган виявляє ознаки порушення, то митне оформлення таких товарів призупиняється, і вони підлягають розміщенню на складі на строк до 10 робочих днів відповідно до рішення керівника митного органу.

Підстави для призупинення митного оформлення затверджені постановою КМУ від 21.05.2012 р. № 432. Митне оформлення товарів призупиняється у таких випадках: коли до митного органу подана заява правовласника на товари, не включені до митного реєстру об'єктів права інтелектуальної власності, про порушення його права; коли митні органи офіційно отримали інформацію про порушення від правоохоронних, контролюючих, митних органів України та інших країн чи міжнародних організацій; при декларуванні товару з торговельною маркою, яка відрізняється від торговельної марки, наявної в митному реєстрі, лише окремими елементами та схожа на неї настільки, що їх можна сплутати.

Якщо правовласник письмово підтвердить, що відповідні товари порушують його майнові права інтелектуальної власності, то такі товари можуть бути знищені під митним контролем за кошти правовласника за спрощеною процедурою до розгляду справи судом. Ще одним варіантом дії у випадках підозри щодо порушення права інтелектуальної власності є зміна ідентифікаційних знаків чи маркування на товарах або їх упакувці з метою усунення ознак порушень.

За порушення митних правил передбачені такі адміністративні санкції: попередження, штраф, конфіскація товарів (безпосередніх предметів порушення та тих, які використовувалися для приховування безпосередніх предметів порушення). Справи про порушення митних правил розглядають митні органи протягом 2 міс та місцеві суди протягом 3 міс. Митним кодексом також набагато збільшено розмір можливих санкцій.

За неправомірні операції з товарами, митне оформлення яких не закінчено, або з товарами, що перебувають на тимчасовому зберіганні під митним контролем, накладається штраф від 500 до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян (н.м.д.г.) (раніше — 100–500 н.м.д.г.); за перешкоджання в доступі до товарів, транспортних засобів і документів — від 100 до 500 н.м.д.г. (раніше — 30 н.м.д.г.); за переміщення товарів через митний кордон України з порушенням прав інтелектуальної

власності — 1000 н.м.д.г. + конфіскація. За недекларування товарів, транспортних засобів накладається штраф у розмірі 100% вартості + конфіскація; за вчинення дій, спрямованих на неправомірне звільнення від сплати податків і зборів або зменшення їх розміру, — 300% несплаченої суми митних платежів.

Новий Митний кодекс передбачає персональну відповідальність посадових осіб митниці. Так, посадові особи й інші працівники митних органів, організацій, які прийняли неправомірні рішення, вчинили неправомірні дії або допустили бездіяльність, у тому числі в особистих корисливих цілях або на користь третіх осіб, несуть кримінальну, адміністративну, дисциплінарну та іншу відповідальність згідно із законом. Шкода, заподіяна особам та їх майну такими діями чи бездіяльністю, відшкодовуватиметься.

Кожна особа має право оскаржити рішення, дії/бездіяльність митних органів, зокрема протоколи про порушення митних правил, висновки постаудиту, рішення про визначення митної вартості, податкові повідомлення-рішення шляхом подання скарги до вищестоящих органів. Виконання оскаржуваного рішення може бути зупинено повністю чи в певній частині посадовою особою або органом, що розглядає скаргу. Посадова особа або орган, які розглядають скаргу, зобов'язані надати належним чином обґрунтовану письмову відповідь. Рішення, дії або бездіяльність митних органів або їх посадових осіб можуть бути оскаржені безпосередньо до суду. Якщо такі дії митного органу або його посадової особи одночасно оскаржуються до органу (посадової особи) вищого рівня та до суду, і суд відкриває провадження у справі, то розгляд скарги органом (посадовою особою) вищого рівня припиняється.

Як і раніше, митні органи мають право здійснювати митний контроль шляхом проведення документальних виїзних (планових/позапланових) та документальних невиїзних перевірок дотримання норм законодавства України з питань державної митної справи щодо:

правильності визначення бази оподаткування, своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів;

обґрунтованості й законності надання (отримання) пільг і звільнення від оподаткування; правильності класифікації згідно з УКТЗЕД товарів, щодо яких проведено митне оформлення; відповідності фактичного використання переміщених через митний кордон України товарів заявленій меті такого переміщення та/або відповідності фінансових і бухгалтерських документів, звітів, договорів (контрактів), калькуляцій, інших документів підприємства, що перевіряються, інформації, зазначеній у митній декларації, декларації митної вартості, за якими проведено митне оформлення товарів у відповідному митному режимі;

законності переміщення товарів через митний кордон України, у тому числі ввезення товарів на територію вільної митної зони або їх вивезення з цієї території.

За великим рахунком принцип проведення митних перевірок аналогічний такому проведенню перевірок податковими органами, і багато статей відсилають до норм Податкового кодексу. Безперечно, підставою для проведення будь-якої перевірки має бути наказ відповідного митного органу, про що має бути повідомлено підприємство, яке перевіряється, а також слід належно оформити посвідчення на право проведення такої перевірки та у випадку планових перевірок — план-графік.

Митний кодекс оперує ще одним новим поняттям — компроміс у справі про порушення митних правил. Його суть полягає в тому, що у випадку порушення митного законодавства декларант має сплатити до Державного бюджету суму, що дорів-

ное сумі штрафу та/або задекларувати товари в митному режимі відмови на користь держави. Після цього припиняється провадження у справі про порушення митних правил та здійснюється митне оформлення задекларованих товарів відповідно до заявленого митного режиму. Особа, яка вчинила правопорушення, вважається такою, що не була притягнута до адміністративної відповідальності за дане правопорушення.

Це далеко не повний список новел Митного кодексу зразка 2012 року.

І ось новий віток змін та доповнень до Митного кодексу — 2014 рік. Вони обумовлені перш за все складною політичною, економічною та соціальною ситуацією в Україні в умовах ведення воєнних дій на території Луганської та Донецької областей, російської окупації Криму. Також свій внесок здійснений реформою прокуратури та заходів щодо подолання корупції. Зазначені зміни докладно розглянуті вже у самому науково-практичному коментарі, який ми пропонуємо зацікавленим читачам.

Недовго проіснував «шлюб» митних та податкових органів у вигляді спочатку Міністерства доходів і зборів, потім Державної фіскальної служби.

Тут слід повернутися у 2012 рік, коли уряд М. Азарова встановлював контроль за основними фінансовими потоками об'єднав митницю, податкову. Було утворене Міністерство доходів і зборів. Після Майдану і Революції Гідності ця структура була ліквідована, але згодом об'єднання не тільки поновили, сюди ж залучили податкову міліцію, таким чином постала Державна фіскальна служба.

Але «шлюб» виявився «нерівним», сильною стороною виявилась податкова, у «приймах» — митна. Єдине справжнє досягнення інтеграції цих органів – об'єднання баз даних. Сінергія бек-офісів, як красиво називалась процедура організаційного об'єднання, не була досягнена.

18 грудня 2018 року Кабінет міністрів прийняв рішення про утворення Державної податкової (ДПС) та Державної митної служб (ДМС) шляхом поділу Державної фіскальної служби. 6 березня 2019 року уряд затвердив положення про ДПС і ДМС. Увінчати реформу ДФС (того що від неї залишилось і податкову міліцію) має нова структура, яка буде боротися із фінансовими злочинами.

Зміни та доповнення до Митного кодексу України подані станом на квітень-травень 2020 року.

Видання пропонується для працівників митних, спеціалістів митної справи, підприємців, правників, викладчів та студентів економічних та юридичних факультетів та інших зацікавлених осіб.

Зміст

ОРГАНІЗАЦІЯ МИТНОЇ СПРАВИ В УКРАЇНІ І ЇЇ ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	3
МИТНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ	11
Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	13
Глава 1. Основи митної справи.....	13
Стаття 1. Законодавство України з питань митної справи	13
Стаття 2. Особливості набрання чинності законами України та іншими нормативно-правовими актами з питань митної справи.....	14
Стаття 3. Особливості застосування законів України та інших нормативно-правових актів з питань митної справи	16
Стаття 3 ¹ . Особливості застосування валютних курсів.....	17
Стаття 4. Визначення основних термінів і понять.....	18
Стаття 5. Державна митна політика.....	27
Стаття 6. Митні інтереси та митна безпека.....	29
Стаття 7. Митна справа.....	30
Стаття 8. Принципи здійснення митної справи	31
Стаття 9. Митна територія України	32
Стаття 10. Митний кордон України	33
Стаття 11. Додержання вимог щодо конфіденційності інформації	33
Глава 2. Авторизований економічний оператор	35
Стаття 12. Статус авторизованого економічного оператора	35
Стаття 13. Спеціальні спрощення та переваги.....	38
Стаття 13 ¹ . Дозволи на застосування спеціальних спрощень.....	39
Стаття 14. Умови відповідності підприємства критеріям АЕО	40
Стаття 15. Оцінка відповідності підприємства критеріям АЕО.....	44
Стаття 16. Моніторинг та повторна оцінка відповідності підприємства критеріям АЕО.....	50
Стаття 17. Зупинення дії авторизації АЕО.....	52
Стаття 18. Анулювання авторизації АЕО.....	55
Глава 3. Інформування, консультування та попередні рішення з питань митної справи.....	56
Стаття 19. Інформування про митні правила	56
Стаття 20. Інформація щодо законодавства України з питань митної справи.....	57
Стаття 21. Консультування з питань митної справи	57
Стаття 22. Відповідальність за порушення порядку надання інформації	59
Стаття 23. Попередні рішення	60
Глава 4. Оскарження рішень, дій або бездіяльності митних органів, їх посадових осіб та інших працівників і порядок розгляду звернень митними органами	63
Стаття 24. Право на оскарження	63

Стаття 25. Порядок оскарження рішень, дій або бездіяльності митних органів, їх посадових осіб та інших працівників до посадових осіб та органів вищого рівня.....	64
Стаття 26. Вимоги до форми і змісту скарг та інших звернень, строки їх подання, порядок і строки їх розгляду.....	65
Стаття 27. Особливості задоволення скарг на рішення, дії або бездіяльність митних органів або їх посадових осіб.....	66
Стаття 28. Перевірка законності та обгрунтованості рішень, дій або бездіяльності митних органів або їх посадових осіб у порядку контролю	67
Стаття 29. Оскарження рішень, дій або бездіяльності митних органів або їх посадових осіб у судовому порядку.....	67
Стаття 30. Відповідальність митних органів, їх посадових осіб та інших працівників	68
Глава 5. Інформаційні технології та інформаційні ресурси у митній справі	68
Стаття 31. Застосування інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем і засобів їх забезпечення.....	68
Стаття 31 ¹ . Застосування електронних документів та електронного документообігу в митній справі	70
Стаття 32. Вимоги щодо відповідності національним стандартам інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем і засобів їх забезпечення.....	71
Стаття 33. Інформаційні ресурси митних органів	71
Стаття 33 ¹ . Реалізація механізму «єдиного вікна»	72
Стаття 34. Інформаційні, телекомунікаційні та інформаційно-телекомунікаційні системи і засоби їх забезпечення, що використовуються суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності	77
Стаття 35. Захист електронної інформації в інформаційних системах митних органів та суб'єктів, що беруть участь в інформаційних відносинах	78
Розділ II КРАЇНА ПОХОДЖЕННЯ ТОВАРУ	80
Глава 6. Країна походження товару та критерії достатньої переробки товару. Документи про походження товару	80
Стаття 36. Визначення країни походження товару.....	80
Стаття 37. Дотримання конфіденційності інформації при визначенні країни походження товару	81
Стаття 38. Товари, повністю вироблені у даній країні.....	82
Стаття 39. Особливості визначення походження товарів, повністю вироблених або достатньо перероблених у вільних митних зонах на території України, під час випуску їх для вільного обігу на митній території України	83
Стаття 40. Критерії достатньої переробки товару	84
Стаття 41. Визначення країни походження товару, якщо товари поставляються партіями.....	86
Стаття 42. Особливості визначення країни походження упаковки.....	87
Глава 7. Підтвердження країни походження товару.....	88
Стаття 43. Документи, що підтверджують країну походження товару	88

Стаття 44. Порядок підтвердження країни походження товару.....	90
Стаття 45. Перевірка документів, що підтверджують країну походження товару.....	92
Стаття 46. Видача сертифікатів про походження товару з України	93
Стаття 47. Верифікація (перевірка достовірності) сертифікатів про походження товару з України.....	95
Стаття 48. Підстави для відмови у випуску товару.....	96
Розділ III МИТНА ВАРТІСТЬ ТОВАРІВ ТА МЕТОДИ ЇЇ ВИЗНАЧЕННЯ.....	97
Глава 8. Загальні положення щодо митної вартості	97
Стаття 49. Митна вартість товарів	97
Стаття 50. Цілі використання відомостей про митну вартість товарів.....	97
Стаття 51. Визначення митної вартості товарів, що переміщуються через митний кордон України	98
Стаття 52. Заявлення митної вартості товарів	99
Стаття 53. Документи, що подаються декларантом для підтвердження заявленої митної вартості.....	102
Стаття 54. Контроль правильності визначення митної вартості товарів.....	105
Стаття 55. Коригування митної вартості товарів.....	108
Стаття 56. Додержання вимог щодо конфіденційності інформації, що стосується митної вартості товарів	111
Глава 9. Методи визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту, та порядок їх застосування.....	113
Стаття 57. Методи визначення митної вартості товарів, які ввозяться на митну територію України відповідно до митного режиму імпорту	113
Стаття 58. Метод визначення митної вартості за ціною договору (контракту) щодо товарів, які імпортуються (вартість операції).....	114
Стаття 59. Метод визначення митної вартості за ціною договору щодо ідентичних товарів.....	121
Стаття 60. Метод визначення митної вартості за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів	122
Стаття 61. Застереження щодо умов застосування методів визначення митної вартості товарів за ціною договору щодо ідентичних товарів та за ціною договору щодо подібних (аналогічних) товарів	124
Стаття 62. Метод визначення митної вартості на основі віднімання вартості	124
Стаття 63. Метод визначення митної вартості товарів на основі додавання вартості (обчислена вартість).....	127
Стаття 64. Резервний метод.....	128
Глава 10. Визначення митної вартості товарів, що переміщуються через митний кордон України в митних режимах, відмінних від митного режиму імпорту.....	130
Стаття 65. Порядок визначення митної вартості товарів, що ввозяться на митну територію України відповідно до митних режимів, відмінних від митного режиму імпорту	130

Стаття 66. Порядок визначення митної вартості товарів, що вивозяться за межі митної території України.....	130
Розділ IV УКРАЇНСЬКА КЛАСИФІКАЦІЯ ТОВАРІВ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	131
Глава 11. Ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності, її структура та класифікація товарів.....	131
Стаття 67. Структура та застосування Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності.....	131
Стаття 68. Ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності.....	132
Стаття 69. Класифікація товарів.....	133
Розділ V МИТНІ РЕЖИМИ	135
Глава 12. Загальні положення щодо митних режимів.....	135
Стаття 70. Види митних режимів.....	135
Стаття 71. Вибір та зміна митного режиму.....	136
Стаття 72. Митний статус товарів, що поміщуються у митний режим.....	137
Стаття 73. Регулювання питань, пов'язаних із митним режимом.....	138
Глава 13. Імпорт (випуск для вільного обігу).....	139
Стаття 74. Митний режим імпорту (випуску для вільного обігу).....	139
Стаття 75. Умови поміщення товарів у митний режим імпорту.....	140
Стаття 76. Митний статус товарів, поміщених у митний режим імпорту.....	142
Глава 14. Реімпорт.....	142
Стаття 77. Митний режим реімпорту.....	142
Стаття 78. Умови поміщення товарів у митний режим реімпорту.....	142
Стаття 79. Окремі положення щодо застосування митного режиму реімпорту.....	144
Стаття 80. Митний статус товарів, поміщених у митний режим реімпорту.....	145
Стаття 81. Повернення сум вивізного мита при реімпорті товарів.....	145
Глава 15. Експорт.....	146
Стаття 82. Митний режим експорту.....	146
Стаття 83. Умови поміщення товарів у митний режим експорту.....	146
Стаття 84. Митний статус товарів, поміщених у режим експорту.....	148
Глава 16. Реекспорт.....	148
Стаття 85. Митний режим реекспорту.....	148
Стаття 86. Умови поміщення товарів у митний режим реекспорту.....	148
Стаття 87. Окремі положення щодо застосування митного режиму реекспорту.....	150
Стаття 88. Митний статус товарів, що поміщуються у митний режим реекспорту.....	151
Стаття 89. Повернення сум ввізного мита при реекспорті товарів.....	151
Глава 17. Транзит.....	151
Стаття 90. Митний режим транзиту.....	151
Стаття 91. Переміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення в режимі транзиту.....	152

Стаття 92. Умови поміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення у митний режим транзиту	153
Стаття 93. Вимоги до переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення у митному режимі транзиту	154
Стаття 94. Документи, що використовуються для декларування товарів, транспортних засобів комерційного призначення у митний режим транзиту	155
Стаття 95. Строки транзитних перевезень	155
Стаття 96. Застосування митного режиму транзиту при перевантаженні товарів	156
Стаття 97. Каботажні перевезення	157
Стаття 98. Розміщення товарів на борту морських (річкових) суден для каботажного перевезення	158
Стаття 99. Навантаження та вивантаження товарів, що перевозяться каботажом	159
Стаття 100. Документи, необхідні для допуску товарів до каботажного перевезення	161
Стаття 101. Митний статус товарів, що поміщуються у митний режим транзиту	162
Стаття 102. Завершення митного режиму транзиту	162
Глава 18. Тимчасове ввезення	163
Стаття 103. Митний режим тимчасового ввезення	163
Стаття 104. Умови поміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення у митний режим тимчасового ввезення	164
Стаття 105. Товари, транспортні засоби, які можуть бути поміщені у митний режим тимчасового ввезення з умовним повним звільненням від оподаткування митними платежами	166
Стаття 106. Товари, що можуть поміщуватися у митний режим тимчасового ввезення з умовним частковим звільненням від оподаткування митними платежами	167
Стаття 107. Операції з транспортними засобами, поміщеними в митний режим тимчасового ввезення	168
Стаття 108. Строки тимчасового ввезення	169
Стаття 109. Передача права на тимчасове ввезення	170
Стаття 110. Забезпечення дотримання вимог митного режиму тимчасового ввезення	171
Стаття 111. Митний статус товарів, поміщених у митний режим тимчасового ввезення	172
Стаття 112. Завершення митного режиму тимчасового ввезення	172
Глава 19. Тимчасове вивезення	174
Стаття 113. Митний режим тимчасового вивезення	174
Стаття 114. Умови поміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення у митний режим тимчасового вивезення	174
Стаття 115. Операції з транспортними засобами комерційного призначення, поміщеними у митний режим тимчасового вивезення	176
Стаття 116. Строки тимчасового вивезення	176
Стаття 117. Передача права на тимчасове вивезення	177

Стаття 118. Звільнення від оподаткування митними платежами в митному режимі тимчасового вивезення	178
Стаття 119. Митний статус товарів, поміщених у митний режим тимчасового вивезення.....	178
Стаття 120. Завершення митного режиму тимчасового вивезення.....	179
Глава 20. Митний склад	179
Стаття 121. Митний режим митного складу	179
Стаття 122. Умови поміщення товарів у митний режим митного складу	180
Стаття 123. Умови поміщення у митний режим митного складу товарів, розміщених на митних складах, розташованих на територіях морських і річкових портів, аеропортів, залізничних станцій, в межах яких є пункти пропуску через державний кордон України, та їх реекспорту	182
Стаття 124. Умови розміщення товарів, що переміщуються у складі консолідованих вантажів, на митному складі та подальшого розпорядження ними	183
Стаття 125. Строк зберігання товарів у митному режимі митного складу	184
Стаття 126. Митний статус товарів, поміщених у митний режим митного складу.....	185
Стаття 127. Операції з товарами, що зберігаються на митному складі	185
Стаття 128. Передача права власності на товари, поміщені у митний режим митного складу.....	186
Стаття 129. Завершення митного режиму митного складу.....	186
Глава 21. Вільна митна зона	188
Стаття 130. Митний режим вільної митної зони	188
Стаття 131. Операції з товарами, поміщеними у митний режим вільної митної зони.....	188
Стаття 132. Умови поміщення товарів у митний режим вільної митної зони	189
Стаття 133. Строки перебування товарів у митному режимі вільної митної зони на території вільної митної зони	189
Стаття 134. Передача права власності на товари, поміщені у митний режим вільної митної зони.....	190
Стаття 135. Переміщення товарів між територіями вільних митних зон.....	190
Стаття 136. Митний статус товарів, що поміщуються в митний режим вільної митної зони.....	190
Стаття 137. Завершення митного режиму вільної митної зони.....	191
Стаття 138. Відходи (залишки), що утворилися в результаті здійснення операцій з товарами у вільній митній зоні	192
Стаття 139. Розпорядження товарами, що знаходяться на території вільної митної зони промислового типу, в разі скасування на її території митного режиму вільної митної зони.....	192
Глава 22. Безмитна торгівля.....	193
Стаття 140. Митний режим безмитної торгівлі	193
Стаття 141. Поміщення товарів у митний режим безмитної торгівлі.....	193
Стаття 142. Умови перебування товарів у митному режимі безмитної торгівлі.....	194

Стаття 143. Особливості здійснення митного контролю товарів, що постачаються магазинами безмитної торгівлі на повітряні, водні або залізничні транспортні засоби комерційного призначення, які виконують міжнародні рейси, для реалізації пасажиром цих рейсів	194
Стаття 144. Переміщення товарів між магазинами безмитної торгівлі	198
Стаття 145. Митний статус товарів, що поміщуються у митний режим безмитної торгівлі.....	198
Стаття 146. Завершення митного режиму безмитної торгівлі.....	198
Глава 23. Переробка на митній території	199
Стаття 147. Митний режим переробки на митній території.....	199
Стаття 148. Гарантування дотримання умов перебування товарів у митному режимі переробки на митній території та обмеження щодо поміщення окремих товарів у цей митний режим.....	200
Стаття 149. Дозвіл на переробку товарів на митній території України.....	201
Стаття 150. Операції з переробки товарів	204
Стаття 151. Строки переробки товарів на митній території України	205
Стаття 152. Перевірка митними органами дотримання митного режиму переробки на митній території	206
Стаття 153. Обсяг виходу продуктів переробки	207
Стаття 154. Порядок митного оформлення продуктів переробки.....	208
Стаття 155. Умови реалізації продуктів переробки на митній території України	208
Стаття 156. Переробка товарів для вільного обігу на митній території України	209
Стаття 157. Залишки і відходи, що утворилися в результаті переробки товарів.....	210
Стаття 158. Еквівалентна компенсація	211
Стаття 159. Митний статус товарів, що поміщуються у митний режим переробки на митній території	211
Стаття 160. Завершення митного режиму переробки на митній території	212
Стаття 161. Розпорядження товарами, що поміщені у митний режим переробки на митній території, у разі відкликання дозволу на переробку	212
Глава 24. Переробка за межами митної території.....	213
Стаття 162. Митний режим переробки за межами митної території	213
Стаття 163. Операції щодо переробки товарів за межами митної території.....	214
Стаття 164. Гарантування дотримання умов перебування товарів у митному режимі переробки за межами митної території та обмеження щодо поміщення окремих товарів у цей митний режим	214
Стаття 165. Дозвіл на вивезення товарів для переробки за межами митної території України.....	215
Стаття 166. Строки переробки товарів за межами митної території України	217
Стаття 167. Обсяг виходу продуктів переробки	218
Стаття 168. Порядок митного оформлення та оподаткування продуктів переробки	218
Стаття 169. Умови реалізації продуктів переробки за межами митної території України.....	219

Стаття 170. Залишки і відходи, що утворилися в результаті переробки товарів.....	219
Стаття 171. Еквівалентна компенсація.....	220
Стаття 172. Митний статус товарів, що поміщуються у митний режим переробки за межами митної території.....	220
Стаття 173. Завершення режиму переробки за межами митної території.....	220
Стаття 174. Розпорядження товарами, поміщеними у митний режим переробки за межами митної території, в разі відкликання дозволу на переробку.....	221
Глава 25. Знищення або руйнування.....	222
Стаття 175. Митний режим знищення або руйнування.....	222
Стаття 176. Умови поміщення товарів у митний режим знищення або руйнування.....	222
Стаття 177. Умови знищення або руйнування окремих категорій товарів.....	224
Стаття 178. Витрати на знищення або руйнування товарів.....	225
Стаття 179. Відходи (залишки), що утворилися в результаті знищення або руйнування товарів, та їх митний статус.....	226
Стаття 180. Митний контроль товарів, що поміщуються у митний режим знищення або руйнування.....	226
Стаття 181. Завершення митного режиму знищення або руйнування.....	227
Стаття 182. Відповідальність осіб за недотримання митного режиму знищення або руйнування.....	227
Глава 26. Відмова на користь держави.....	228
Стаття 183. Митний режим відмови на користь держави.....	228
Стаття 184. Поміщення товарів у митний режим відмови на користь держави.....	228
Стаття 185. Завершення митного режиму відмови на користь держави.....	229
Розділ VI ПЕРЕМІЩЕННЯ І ПРОПУСК ТОВАРІВ, ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ КОМЕРЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ. МИТНІ ФОРМАЛЬНОСТІ ПРИ ПЕРЕМІЩЕННІ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ РІЗНИМИ ВИДАМИ ТРАНСПОРТУ.....	229
Глава 27. Загальні положення щодо умов та порядку переміщення і пропуску товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.....	229
Стаття 186. Засоби та способи переміщення товарів.....	229
Стаття 187. Митні формальності на транспорті.....	231
Стаття 188. Сприяння посадовим особам митних органів у виконанні митних формальностей.....	231
Стаття 189. Тимчасовий пропуск транспортних засобів комерційного призначення на митну територію України.....	233
Стаття 190. Товари, помилково ввезені на митну територію України.....	234
Стаття 191. Права та обов'язки перевізника.....	235
Стаття 192. Заходи, що вживаються у разі аварії чи дії обставин непереборної сили під час перевезення товарів.....	237
Стаття 193. Відповідальність за порушення встановленого порядку переміщення товарів транзитом.....	237

Глава 28. Переміщення товарів через митний кордон України.....	239
Стаття 194. Попереднє повідомлення митних органів про намір ввезти товари на митну територію України.....	239
Стаття 194 ¹ . Загальна декларація прибуття.....	239
Стаття 194 ² . Строки подання загальної декларації прибуття.....	242
Стаття 195. Пункти пропуску через державний кордон України, в яких товари переміщуються через митний кордон.....	243
Стаття 196. Заборона щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України.....	244
Стаття 197. Обмеження щодо переміщення окремих товарів через митний кордон України.....	245
Стаття 198. Подання документів та відомостей митним органам у пунктах пропуску через державний кордон України.....	246
Стаття 199. Граничний строк перебування товарів, транспортних засобів комерційного призначення у пунктах пропуску через державний кордон України.....	247
Стаття 200. Доставка товарів та документів у місце, визначене митним органом.....	247
Глава 29. Тимчасове зберігання.....	249
Стаття 201. Тимчасове зберігання товарів під митним контролем.....	249
Стаття 202. Документи, необхідні для розміщення товарів на складі тимчасового зберігання.....	251
Стаття 203. Операції з товарами, що перебувають на тимчасовому зберіганні під митним контролем.....	251
Стаття 204. Строк тимчасового зберігання товарів.....	252
Стаття 205. Митне оформлення товарів, які протягом строку тимчасового зберігання під митним контролем стали непридатними, були зіпсовані чи пошкоджені внаслідок аварії або дії обставин непереборної сили.....	253
Стаття 206. Тимчасове зберігання товарів на складах, розташованих поза межами пунктів пропуску через державний кордон України на територіях аеропортів, морських та/або річкових портів.....	253
Глава 30. Митні формальності на морському і річковому транспорті.....	254
Стаття 207. Тривалість перебування суден закордонного плавання під митним контролем.....	254
Стаття 208. Строк та черговість митного оформлення суден закордонного плавання.....	255
Стаття 209. Місця здійснення митного контролю на морському та річковому транспорті.....	256
Стаття 210. Митний контроль за вантажними операціями у водному сполученні.....	256
Стаття 211. Митний контроль суден закордонного плавання, що прибувають на митну територію України на нетривалий час.....	257
Стаття 212. Митне оформлення рибної продукції, виробленої українськими суднами в межах Азово-Чорноморського басейну.....	258
Стаття 213. Митне оформлення суден, побудованих чи придбаних за кордоном або проданих за кордон.....	258

Стаття 214. Дозвіл митного органу на відправлення судна закордонного плавання	258
Глава 31. Митні формальності на авіатранспорті	259
Стаття 215. Документи для контролю за повітряним судном	259
Стаття 216. Вимушена посадка	259
Стаття 217. Товари, що перевозяться транзитними авіапасажирами	260
Глава 32. Митні формальності на залізничному транспорті	260
Стаття 218. Здійснення митного контролю на залізничному транспорті	260
Стаття 219. Відповідальність за втрату чи неналежну доставку товарів до митного органу призначення	261
Стаття 220. Місце здійснення митних формальностей у міжнародному залізничному сполученні	261
Глава 33. Митні формальності на автомобільному транспорті	262
Стаття 221. Порядок декларування автотранспортних засобів комерційного призначення, які перевозять товари через митний кордон України	262
Стаття 222. Порядок декларування порожніх автотранспортних засобів комерційного призначення та автотранспортних засобів комерційного призначення, які перевозять пасажирів через митний кордон України	263
Стаття 222 ¹ . Документальний контроль у сфері міжнародних автомобільних перевезень	263
Глава 34. Митні формальності щодо припасів	264
Стаття 223. Загальні положення щодо порядку переміщення припасів через митний кордон України	264
Стаття 224. Умови звільнення від оподаткування митними платежами припасів, які ввозяться на митну територію України	265
Стаття 225. Декларування припасів, які ввозяться на митну територію України	265
Стаття 226. Видача припасів	267
Стаття 227. Інші операції з припасами	268
Стаття 228. Забезпечення схоронності припасів	268
Стаття 229. Декларування припасів, що вивозяться за межі митної території України	268
Стаття 230. Обмеження щодо пропуску алкогольних напоїв і тютюнових виробів через митний кордон України на борту транспортного засобу	270
Глава 35. Митні формальності на трубопровідному транспорті та лініях електропередачі	271
Стаття 231. Місця здійснення митного контролю товарів, що переміщуються трубопровідним транспортом та лініями електропередачі	271
Стаття 232. Порядок і строки митного контролю та митного оформлення товарів, що переміщуються трубопровідним транспортом та лініями електропередачі	271
Глава 36. Переміщення (пересилання) товарів через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях	273

Стаття 233. Загальні правила переміщення (пересилання) міжнародних поштових та експрес-відправлень через митний кордон України	273
Стаття 234. Оподаткування митними платежами товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових та експрес-відправленнях	276
Стаття 235. Заборони та обмеження щодо переміщення (пересилання) окремих видів товарів у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.....	277
Стаття 236. Декларування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях.....	277
Стаття 237. Порядок та умови здійснення митного та інших видів контролю товарів, що переміщуються (пересилаються) у міжнародних поштових та експрес-відправленнях	278
Розділ VII ЗБЕРІГАННЯ ТОВАРІВ, ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ КОМЕРЦІЙНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ НА СКЛАДАХ МИТНИХ ОРГАНІВ ТА РОЗПОРЯДЖЕННЯ НИМИ	279
Глава 37. Зберігання товарів, транспортних засобів комерційного призначення на складах митних органів	279
Стаття 238. Товари, транспортні засоби комерційного призначення, що зберігаються митними органами	279
Стаття 239. Склади митних органів	281
Стаття 240. Строки зберігання товарів, транспортних засобів комерційного призначення митними органами	282
Стаття 241. Операції з товарами, що зберігаються на складах митних органів підприємствами.....	283
Стаття 242. Видача товарів із складів митних органів.....	284
Глава 38. Розпорядження товарами, транспортними засобами комерційного призначення та коштами	286
Стаття 243. Розпорядження товарами, транспортними засобами комерційного призначення	286
Стаття 244. Розпорядження коштами, одержаними від реалізації товарів	287
Стаття 245. Розпорядження валютними цінностями, дорогоцінними металами та дорогоцінним камінням.....	288
Розділ VIII МИТНЕ ОФОРМЛЕННЯ	289
Глава 39. Загальні положення щодо митного оформлення.....	289
Стаття 246. Мета митного оформлення.....	289
Стаття 247. Місце і час здійснення митного оформлення	290
Стаття 248. Початок митного оформлення	293
Стаття 249. Присутність декларантів або уповноважених ними осіб під час митного оформлення	294
Стаття 249 ¹ . Процедура випуску за місцезнаходженням	295
Стаття 250. Митне оформлення товарів, що переміщуються через митний кордон України у складі вантажів з допомогою	298
Стаття 251. Порядок митного оформлення іноземних інвестицій.....	300
Стаття 252. Митне оформлення військової техніки	300
Стаття 253. Подання митним органам актів, складених підприємствами.....	301

Стаття 254. Мова документів, які подаються для здійснення митного контролю та митного оформлення.....	302
Стаття 255. Завершення митного оформлення.....	302
Стаття 256. Відмова у митному оформленні та обов'язки митного органу щодо роз'яснення вимог, виконання яких забезпечує можливість митного оформлення.....	304
Глава 40. Декларування.....	305
Стаття 257. Процедура декларування.....	305
Стаття 258. Митна декларація, заповнена у звичайному порядку.....	308
Стаття 259. Попередня митна декларація.....	309
Стаття 260. Тимчасова та періодична митні декларації.....	311
Стаття 260 ¹ . Спрощена митна декларація.....	317
Стаття 261. Додаткова декларація.....	319
Стаття 262. Місце декларування.....	321
Стаття 263. Строки декларування.....	322
Стаття 264. Прийняття митної декларації.....	323
Стаття 265. Декларанти.....	326
Стаття 266. Обов'язки, права та відповідальність декларанта та уповноваженої ним особи.....	327
Стаття 267. Декларування товарів значної кількості найменувань, які надійшли однією партією.....	328
Стаття 268. Помилки у митній декларації.....	329
Стаття 269. Зміна, відкликання та визнання митної декларації недійсною.....	329
Розділ IX МИТНІ ПЛАТЕЖІ.....	331
Глава 41. Загальні положення щодо митних платежів.....	331
Стаття 270. Оподаткування митними платежами товарів, що переміщуються через митний кордон України.....	331
Глава 42. Мито.....	331
Стаття 271. Мито та його види.....	331
Стаття 272. Ввізне мито.....	332
Стаття 273. Вивізне мито.....	333
Стаття 274. Сезонне мито.....	334
Стаття 275. Особливі види мита.....	334
Стаття 276. Платники мита.....	336
Стаття 277. Об'єкти оподаткування митом.....	337
Стаття 278. Дата виникнення податкових зобов'язань.....	338
Стаття 279. База оподаткування митом.....	338
Стаття 280. Ставки мита.....	339
Стаття 281. Тарифні пільги (тарифні преференції).....	340
Стаття 282. Звільнення від оподаткування митом (податкові пільги).....	341
Стаття 283. Звільнення від оподаткування митом залежно від обраного митного режиму.....	345
Стаття 284. Умовне повне звільнення від оподаткування митом.....	345
Стаття 285. Умовне часткове звільнення від оподаткування ввізним митом.....	346

Стаття 286. Оподаткування митом товарів при переміщенні через митний кордон України залежно від обраного митного режиму.....	346
Стаття 287. Особливості оподаткування митом деяких товарів	348
Стаття 288. Особливості оподаткування особливими видами мита	351
Глава 43. Справляння митних платежів.....	352
Стаття 289. Виникнення обов'язку із сплати митних платежів.....	352
Стаття 290. Припинення обов'язку із сплати митних платежів.....	352
Стаття 291. Виконання обов'язку із сплати митних платежів	353
Стаття 292. Випадки, коли митні платежі не сплачуються	354
Стаття 293. Особи, на яких покладається обов'язок із сплати митних платежів	354
Стаття 294. Об'єкт та база оподаткування митними платежами	355
Стаття 295. Нарахування митних платежів.....	356
Стаття 296. Особливості застосування ставок митних платежів під час незаконного переміщення товарів через митний кордон України та використання товарів з порушенням встановлених обмежень	356
Стаття 297. Строки сплати (виконання обов'язку зі сплати) митних платежів	357
Стаття 298. Порядок і форми сплати митних платежів.....	358
Стаття 299. Авансові платежі (передплата)	361
Стаття 300. Звільнення (умовне звільнення) від оподаткування митними платежами.....	362
Стаття 301. Повернення помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів.....	362
Стаття 302. Пеня	363
Стаття 303. Стягнення митних платежів	364
Стаття 304. Розстрочення та відстрочення сплати митних платежів.....	365
Розділ X ГАРАНТІЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ПЕРЕД МИТНИМИ ОРГАНАМИ.....	366
Глава 44. Форми, умови та способи забезпечення зобов'язань перед митними органами	366
Стаття 305. Загальні положення щодо забезпечення зобов'язань перед митними органами.....	366
Стаття 306. Способи забезпечення сплати митних платежів	367
Глава 45. Фінансові гарантії	367
Стаття 307. Умови надання фінансових гарантій.....	367
Стаття 308. Визначення розміру фінансової гарантії.....	369
Стаття 309. Форми забезпечення сплати митних платежів фінансовою гарантією. Види фінансових гарантій.....	370
Стаття 310. Порядок надання фінансових гарантій митним органам.....	373
Стаття 311. Фінансова гарантія, що надається у вигляді документа	373
Стаття 312. Реалізація фінансової гарантії, наданої у вигляді документа.....	376
Стаття 313. Фінансова гарантія у вигляді грошової застави	376
Стаття 314. Гарант	377
Стаття 315. Порядок отримання статусу гаранта	379
Глава 46. Інші способи забезпечення сплати митних платежів.....	380

Стаття 316. Гарантування на умовах Митної конвенції про міжнародне перевезення вантажів із застосуванням книжки МДП (Конвенції МДП) 1975 року	380
Стаття 317. Гарантування на умовах Конвенції про тимчасове ввезення (Стамбул, 1990 рік) із застосуванням книжки (карнету) А.Т.А.	381
Розділ XI МИТНИЙ КОНТРОЛЬ	384
Глава 47. Організація митного контролю	384
Стаття 318. Загальні принципи здійснення митного контролю	384
Стаття 319. Взаємодія митних органів з іншими уповноваженими органами під час переміщення товарів через митний кордон України	385
Стаття 320. Вибірковість митного контролю	391
Стаття 321. Тривалість перебування під митним контролем	393
Стаття 322. Строки пред'явлення митному органу товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України	394
Стаття 323. Доступ посадових осіб митних органів на територію чи в приміщення підприємств для здійснення митного контролю	394
Стаття 324. Використання для здійснення митного контролю технічних та спеціальних засобів і службових собак	395
Стаття 325. Операції з товарами, транспортними засобами комерційного призначення, митне оформлення яких не закінчено	396
Стаття 326. Забезпечення ідентифікації товарів, транспортних засобів комерційного призначення, приміщень та інших місць під час здійснення митного контролю	397
Стаття 326 ¹ . Самостійне накладення пломб спеціального типу	398
Стаття 327. Залучення спеціалістів та експертів для участі у здійсненні митного контролю	399
Стаття 328. Спільний митний контроль	399
Глава 48. Зони митного контролю	400
Стаття 329. Місця розташування зон митного контролю	400
Стаття 330. Порядок створення зон митного контролю	400
Стаття 331. Розміщення споруд та об'єктів у зонах митного контролю, створених у межах пунктів пропуску через державний кордон України	402
Стаття 332. Режим зони митного контролю. Забезпечення законності та правопорядку в зоні митного контролю	403
Стаття 333. Права митних органів щодо забезпечення режиму зони митного контролю	404
Глава 49. Здійснення митного контролю	405
Стаття 334. Документи та відомості, необхідні для здійснення митного контролю	405
Стаття 335. Подання документів та відомостей, необхідних для митного контролю	406
Стаття 336. Форми митного контролю	410

Стаття 337. Перевірка документів та відомостей, які подаються митним органам під час переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.....	411
Стаття 337 ¹ . Пост-митний контроль	412
Стаття 338. Огляд та переогляд товарів, транспортних засобів.....	413
Стаття 339. Огляд та переогляд ручної поклажі, багажу	415
Стаття 340. Особистий огляд.....	417
Стаття 341. Облік товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України	419
Стаття 342. Усне опитування громадян та посадових осіб підприємств.....	420
Стаття 343. Огляд територій та приміщень складів тимчасового зберігання, митних складів, магазинів безмитної торгівлі, територій вільних митних зон та інших місць, де знаходяться товари, транспортні засоби комерційного призначення, що підлягають митному контролю, чи провадиться діяльність, контроль за якою покладено на митні органи.....	421
Стаття 344. Перевірка обліку товарів, транспортних засобів комерційного призначення, що переміщуються через митний кордон України та/або перебувають під митним контролем.....	422
Стаття 345. Документальні перевірки дотримання вимог законодавства України з питань митної справи, у тому числі своєчасності, достовірності, повноти нарахування та сплати митних платежів	423
Стаття 346. Підстави та порядок проведення митними органами документальних виїзних перевірок.....	424
Стаття 347. Права та обов'язки посадових осіб митних органів під час проведення документальних виїзних перевірок	428
Стаття 348. Проведення зустрічних звірок	430
Стаття 349. Умови допуску посадових осіб митних органів до проведення документальних (планових чи позапланових) виїзних перевірок та зустрічних звірок	431
Стаття 350. Права та обов'язки посадових осіб підприємства, що перевіряється, під час проведення документальних перевірок	432
Стаття 351. Документальні невиїзні перевірки.....	434
Стаття 352. Матеріали, які можуть бути використані для підготовки висновків за результатами перевірок.....	435
Стаття 353. Надання документів посадовими особами підприємства, що перевіряється.....	436
Стаття 354. Оформлення результатів перевірок	438
Стаття 355. Обов'язок щодо зберігання документів.....	441
Глава 50. Митні експертизи	442
Стаття 356. Взяття проб (зразків) товарів	442
Стаття 357. Операції із взятими пробами (зразками) товарів.....	445
Глава 51. Особливі процедури митного контролю	448
Стаття 358. Звільнення від окремих форм митного контролю.....	448
Стаття 359. Звільнення від митного огляду	448
Стаття 360. Здійснення митного контролю деяких видів товарів у першочерговому порядку.....	449

Глава 52. Система управління ризиками	450
Стаття 361. Цілі застосування системи управління ризиками	450
Стаття 362. Аналіз ризику та його об'єкти	451
Стаття 363. Діяльність митних органів з оцінки та управління ризиками	451
Розділ XII ОСОБЛИВОСТІ ПРОПУСКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРІВ, ЩО ПЕРЕМІЩУЮТЬСЯ (ПЕРЕСИЛАЮТЬСЯ) ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ ГРОМАДЯНАМИ	453
Глава 53. Загальні положення щодо пропуску та оподаткування товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України громадянами	453
Стаття 364. Питання, що регулюються цим розділом	453
Стаття 365. Порядок переміщення громадянами товарів через митний кордон України та місця митного оформлення таких товарів	454
Стаття 366. Двоканальна система митного контролю товарів, транспортних засобів, що переміщуються через митний кордон України громадянами	456
Стаття 367. Умови пересилання громадянами товарів через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях	457
Стаття 368. Визначення вартості товарів, що переміщуються (пересилаються) громадянами через митний кордон України, для цілей нарахування митних платежів	458
Стаття 369. Переміщення (пересилання) особистих речей громадянами через митний кордон України	459
Стаття 370. Перелік товарів, які можуть бути віднесені до особистих речей громадян	460
Глава 54. Пропуск та оподаткування товарів, що вивозяться (пересилаються) громадянами за межі митної території України	461
Стаття 371. Умови вивезення (пересилання) громадянами товарів за межі митної території України	462
Стаття 372. Особливості тимчасового вивезення (пересилання) громадянами-резидентами товарів за межі митної території України	463
Стаття 373. Обмеження щодо вивезення (пересилання) громадянами за межі митної території України окремих товарів	464
Глава 55. Пропуск та оподаткування товарів, які ввозяться (пересилаються) громадянами на митну територію України	464
Стаття 374. Умови ввезення (пересилання) громадянами товарів на митну територію України	464
Стаття 375. Ввезення громадянами на митну територію України домашніх тварин	468
Стаття 376. Ввезення на митну територію України громадянами алкогольних напоїв та тютюнових виробів	469
Стаття 377. Особливості митного оформлення окремих товарів, що ввозяться громадянами на митну територію України для вільного обігу	469
Стаття 378. Обмеження щодо ввезення громадянами товарів на митну територію України	471
Стаття 379. Умови тимчасового ввезення та ввезення з метою транзиту товарів на митну територію України громадянами	471

Стаття 380. Особливості тимчасового ввезення громадянами транспортних засобів особистого користування та транспортних засобів комерційного призначення на митну територію України	472
Стаття 381. Особливості переміщення громадянами транспортних засобів особистого користування в митному режимі транзиту через митну територію України	475
Розділ XIII ОСОБЛИВОСТІ ПРОПУСКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ ТОВАРІВ, ЩО ПЕРЕМІЩУЮТЬСЯ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ ПРЕДСТАВНИЦТВАМИ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ, МІЖНАРОДНИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ТА ОФІЦІЙНИМИ ОСОБАМИ, А ТАКОЖ ДИПЛОМАТИЧНИМИ ПРЕДСТАВНИЦТВАМИ УКРАЇНИ, ЩО ЗНАХОДЯТЬСЯ ЗА КОРДОНОМ	476
Глава 56. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України представництвами іноземних держав, міжнародними організаціями та офіційними особами, а також дипломатичними представництвами України, що знаходяться за кордоном.....	476
Стаття 382. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України дипломатичними представництвами іноземних держав в Україні	476
Стаття 383. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України главою дипломатичного представництва іноземної держави, членами дипломатичного персоналу представництва та членами їх сімей	478
Стаття 384. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України членами адміністративно-технічного персоналу дипломатичного представництва іноземної держави та членами їх сімей	479
Стаття 385. Поширення митних пільг, що надаються згідно з цим Кодексом членам дипломатичного персоналу представництва іноземної держави, на членів адміністративно-технічного персоналу цього представництва та на членів їхніх сімей.....	480
Стаття 386. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України консульськими установами іноземних держав та членами їх персоналу.....	481
Стаття 387. Переміщення дипломатичної пошти та консульської валізи іноземних держав через митний кордон України	482
Стаття 388. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України іноземними дипломатичними і консульськими кур'єрами	483
Стаття 389. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України представниками та членами делегацій іноземних держав.....	484
Стаття 390. Застосування умов взаємності	484
Стаття 391. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України міжнародними організаціями, представництвами іноземних держав при них, а також їх персоналом.....	485

Стаття 392. Особливості пропуску та оподаткування товарів, що ввозяться на митну територію України посадовими особами представництв іноземних держав та міжнародних організацій в Україні.....	486
Стаття 393. Припинення надання митних пільг посадовим особам представництв іноземних держав та міжнародних організацій в Україні.....	487
Стаття 394. Декларування товарів представництв іноземних держав та міжнародних організацій в Україні.....	487
Стаття 395. Декларування товарів, що належать членам персоналу представництв іноземних держав та міжнародних організацій в Україні.....	488
Стаття 396. Порядок переміщення через митний кордон України товарів закордонних дипломатичних установ України та товарів, призначених для особистого користування працівників дипломатичної служби України, які направляються у довготермінові відрядження або для проходження дипломатичної служби за кордон	489
Розділ XIV СПРИЯННЯ ЗАХИСТУ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ПІД ЧАС ПЕРЕМІЩЕННЯ ТОВАРІВ ЧЕРЕЗ МИТНИЙ КОРДОН УКРАЇНИ.....	490
Глава 57. Заходи митних органів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України	490
Стаття 397. Порядок митного контролю і митного оформлення товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності.....	490
Стаття 398. Митний реєстр об'єктів права інтелектуальної власності	492
Стаття 399. Призупинення митного оформлення товарів на підставі даних митного реєстру	495
Стаття 400. Призупинення митного оформлення товарів за ініціативою митного органу.....	497
Стаття 400 ¹ . Дostroковий випуск товарів, митне оформлення яких призупинено за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності.....	499
Стаття 401. Знищення товарів, митне оформлення яких призупинено за підозрою у порушенні прав інтелектуальної власності	499
Стаття 401 ¹ . Особливості призупинення митного оформлення та знищення невеликих партій товарів, що переміщуються (пересилаються) через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях	501
Стаття 402. Зміна маркування на товарах та їх упаковці.....	503
Стаття 403. Взаємодія митних органів з іншими органами державної влади у сфері захисту права інтелектуальної власності	503
Розділ XV ЗДІЙСНЕННЯ МИТНИМИ ОРГАНАМИ КОНТРОЛЮ ЗА ОКРЕМИМИ ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	504
Глава 58. Загальні положення щодо здійснення митними органами контролю за окремими видами діяльності підприємств	504
Стаття 404. Види діяльності, контроль за провадженням яких здійснюється митними органами.....	504
Стаття 405. Дозволи, що надаються підприємствам	506
Стаття 406. Органи, уповноважені надавати дозволи.....	506
Стаття 407. Форми, порядок подання та розгляду заяв, надання дозволів і контролю за діяльністю підприємств, які їх отримали	507

Стаття 408. Особливі умови отримання дозволів.....	508
Стаття 409. Строк розгляду заяв про надання дозволів.....	508
Стаття 410. Відмова у наданні дозволу.....	508
Стаття 411. Безстроковість дії дозволів.....	509
Стаття 412. Зупинення дії та анулювання дозволу.....	509
Стаття 413. Переоформлення дозволу.....	510
Стаття 414. Безоплатність надання та переоформлення дозволів.....	510
Стаття 415. Реєстри підприємств, яким надаються дозволи.....	510
Глава 59. Митна брокерська діяльність.....	511
Стаття 416. Митний брокер.....	511
Стаття 417. Правове регулювання взаємовідносин митного брокера з особою, інтереси якої він представляє.....	511
Стаття 418. Агент з митного оформлення.....	512
Стаття 419. Інформація, отримана митним брокером та його працівниками — агентами з митного оформлення від особи, яку представляє митний брокер.....	512
Глава 60. Відкриття та експлуатація магазину безмитної торгівлі.....	513
Стаття 420. Магазин безмитної торгівлі.....	513
Стаття 421. Вимоги до облаштування та розташування магазину безмитної торгівлі.....	514
Стаття 422. Права, обов'язки та відповідальність утримувача магазину безмитної торгівлі.....	514
Стаття 423. Розпорядження товарами, які знаходяться в магазині безмитної торгівлі, у разі зупинення дії або анулювання дозволу на відкриття та експлуатацію цього магазину.....	515
Глава 61. Відкриття та експлуатація митного складу.....	516
Стаття 424. Митний склад.....	516
Стаття 425. Правове регулювання взаємовідносин утримувача митного складу з іншими особами та митними органами.....	517
Стаття 426. Розміщення товарів на митних складах.....	517
Стаття 427. Зберігання товарів на митному складі.....	518
Стаття 428. Облік товарів на митному складі.....	518
Стаття 429. Розпорядження товарами, які зберігаються на митному складі, в разі зупинення дії або анулювання дозволу на відкриття та експлуатацію митного складу.....	519
Глава 62. Відкриття та експлуатація вільної митної зони комерційного або сервісного типу.....	520
Стаття 430. Вільна митна зона.....	520
Стаття 431. Правове регулювання діяльності вільної митної зони комерційного або сервісного типу.....	521
Стаття 432. Повноваження митних органів щодо встановлення вимог до облаштування та організації роботи вільних митних зон.....	522
Стаття 433. Забезпечення митного контролю на територіях вільних митних зон.....	522
Стаття 434. Допуск товарів на територію вільної митної зони.....	523

Стаття 435. Облік товарів, що знаходяться на території вільної митної зони	523
Стаття 436. Розпорядження товарами, що перебувають у вільній митній зоні комерційного або сервісного типу, в разі зупинення дії або анулювання дозволу на відкриття та експлуатацію вільної митної зони	524
Глава 63. Відкриття та експлуатація складу тимчасового зберігання	524
Стаття 437. Склад тимчасового зберігання	524
Стаття 438. Правове регулювання взаємовідносин утримувача складу тимчасового зберігання відкритого типу з особами, які розміщують товари на складі	526
Стаття 439. Обмеження щодо розміщення товарів на складах тимчасового зберігання	526
Стаття 440. Забезпечення схоронності товарів, розміщених на складі тимчасового зберігання	526
Стаття 441. Розпорядження товарами, які зберігаються на складі тимчасового зберігання під митним контролем, у разі зупинення дії або анулювання дозволу на відкриття та експлуатацію складу тимчасового зберігання	527
Глава 64. Відкриття та експлуатація вантажного митного комплексу	527
Стаття 442. Вантажний митний комплекс	527
Стаття 443. Послуги, які надаються утримувачем вантажного митного комплексу особам, що переміщують товари через митний кордон України	528
Стаття 444. Правове регулювання взаємовідносин утримувача вантажного митного комплексу з особами, які користуються послугами комплексу, та митними органами	528
Стаття 445. Вимоги до облаштування вантажного митного комплексу	528
Стаття 446. Обов'язки утримувача вантажного митного комплексу	529
Розділ XVI МИТНА СТАТИСТИКА	530
Глава 65. Митна статистика	530
Стаття 447. Завдання митної статистики	530
Стаття 448. Система митної статистики	531
Стаття 449. Митна статистика зовнішньої торгівлі	532
Стаття 450. Спеціальна митна статистика	533
Стаття 451. Документи та відомості, що використовуються для формування митної статистики	534
Стаття 452. Використання інформації, що надається митним органам	534
Стаття 453. Використання статистичної інформації з питань зовнішньої торгівлі	535
Стаття 454. Відомчі класифікатори	536
Стаття 455. Облік осіб, які під час провадження своєї діяльності є учасниками відносин, що регулюються законодавством України з питань митної справи	537
Розділ XVII ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЯ КОНТРАБАНДІ	539
Глава 66. Заходи щодо запобігання та протидії контрабанді	539

Стаття 456. Контрольовані поставки наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.....	539
Стаття 457. Переміщення товарів під негласним контролем	540
Розділ XVIII ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ ТА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА НИХ.....	541
Глава 67. Загальні положення щодо порушень митних правил та відповідальності за них	541
Стаття 458. Порушення митних правил	541
Стаття 459. Відповідальність за порушення митних правил.....	541
Стаття 460. Особливості відповідальності за деякі види порушень митних правил	542
Стаття 461. Види адміністративних стягнень за порушення митних правил	543
Стаття 462. Основні та додаткові адміністративні стягнення	543
Стаття 463. Попередження.....	543
Стаття 464. Штраф.....	544
Стаття 465. Конфіскація.....	544
Стаття 466. Забезпечення законності у разі застосування адміністративних стягнень до порушників митних правил	545
Стаття 467. Строки накладення адміністративних стягнень у справах про порушення митних правил.....	545
Глава 68. Види порушень митних правил та відповідальність за такі правопорушення.....	546
Стаття 468. Порушення режиму зони митного контролю	546
Стаття 469. Неправомірні операції з товарами, митне оформлення яких не закінчено, або з товарами, що перебувають на тимчасовому зберіганні під митним контролем, або з транспортними засобами особистого користування, тимчасово ввезеними на митну територію України чи поміщеними у митний режим транзиту.....	547
Стаття 470. Недоставлення товарів, у тому числі транспортних засобів особистого користування, транспортних засобів комерційного призначення та документів до митного органу призначення, видача їх без дозволу митного органу або втрата	548
Стаття 471. Порушення порядку проходження митного контролю в зонах (коридорах) спрощеного митного контролю	549
Стаття 472. Недекларування товарів, транспортних засобів комерційного призначення.....	550
Стаття 473. Пересилання через митний кордон України у міжнародних поштових та експрес-відправленнях товарів, заборонених до такого пересилання.....	550
Стаття 474. Перешкоджання посадовій особі митного органу в доступі до товарів, транспортних засобів, документів	551
Стаття 475. Неподання митному органу звітності щодо товарів, які перебувають під митним контролем.....	551
Стаття 476. Переміщення товарів через митний кордон України з порушенням прав інтелектуальної власності.....	552

Стаття 477. Порушення встановленого законодавством порядку ввезення товарів на територію вільної митної зони, вивезення товарів за межі цієї території та/або встановленого законодавством порядку проведення операцій з товарами, поміщеними в режим вільної митної зони	552
Стаття 478. Порушення порядку зберігання товарів на митних складах та здійснення операцій із цими товарами	553
Стаття 479. Порушення порядку або строків розпорядження товарами, розміщеними у магазині безмитної торгівлі	553
Стаття 480. Порушення порядку здійснення операцій з переробки товарів	554
Стаття 481. Перевищення строку тимчасового ввезення товарів, у тому числі транспортних засобів особистого користування, транспортних засобів комерційного призначення або строку тимчасового вивезення товарів чи втрата транспортних засобів.....	554
Стаття 482. Переміщення або дії, спрямовані на переміщення товарів, транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України поза митним контролем.....	555
Стаття 483. Переміщення або дії, спрямовані на переміщення товарів через митний кордон України з приховуванням від митного контролю.....	556
Стаття 484. Зберігання, перевезення чи придбання товарів, транспортних засобів комерційного призначення, ввезених на митну територію України поза митним контролем або з приховуванням від митного контролю	557
Стаття 485. Дії, спрямовані на неправомірне звільнення від сплати митних платежів чи зменшення їх розміру, а також інші протиправні дії, спрямовані на ухилення від сплати митних платежів	557
Розділ XIX ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВАХ ПРО ПОРУШЕННЯ МИТНИХ ПРАВИЛ	558
Глава 69. Порядок провадження у справах про порушення митних правил.....	558
Стаття 486. Завдання та зміст провадження у справі про порушення митних правил	558
Стаття 487. Правове забезпечення провадження у справах про порушення митних правил.....	559
Стаття 488. Порушення справи про порушення митних правил.....	559
Стаття 489. Обставини, що підлягають з'ясуванню при розгляді справи про порушення митних правил.....	559
Стаття 490. Посадові особи, уповноважені складати протоколи про порушення митних правил.....	560
Стаття 491. Підстави для порушення справи про порушення митних правил	560
Стаття 492. Мова, якою здійснюється провадження у справі про порушення митних правил.....	561
Стаття 493. Посадові особи митних органів, які здійснюють провадження у справі про порушення митних правил.....	562
Стаття 494. Протокол про порушення митних правил.....	562
Стаття 495. Докази у справі про порушення митних правил	564
Стаття 496. Провадження у справі про порушення митних правил за матеріалами, одержаними від правоохоронних органів	565

Стаття 497. Особи, які беруть участь у провадженні у справах про порушення митних правил.....	565
Стаття 498. Права та обов'язки осіб, які притягаються до адміністративної відповідальності за порушення митних правил, та заінтересованих осіб.....	566
Стаття 499. Представники осіб, які притягаються до адміністративної відповідальності за порушення митних правил, та заінтересованих осіб.....	566
Стаття 500. Захисник у справі про порушення митних правил.....	568
Стаття 501. Представник митного органу.....	569
Стаття 502. Експерт.....	569
Стаття 503. Перекладач.....	570
Стаття 504. Свідок у справі про порушення митних правил.....	570
Стаття 505. Поняті у справі про порушення митних правил.....	571
Стаття 506. Обставини, що виключають можливість здійснення посадовою особою митного органу провадження у справі про порушення митних правил.....	572
Глава 70. Адміністративне затримання.....	572
Стаття 507. Мета і порядок застосування адміністративного затримання.....	572
Глава 71. Процесуальні дії у справі про порушення митних правил та порядок їх проведення.....	574
Стаття 508. Проведення процесуальних дій.....	574
Стаття 509. Опитування осіб, які притягаються до адміністративної відповідальності за порушення митних правил, свідків, інших осіб.....	574
Стаття 510. Витребування документів, необхідних для провадження у справі про порушення митних правил.....	575
Стаття 511. Тимчасове вилучення товарів, транспортних засобів і документів.....	576
Стаття 512. Оскарження тимчасового вилучення товарів, транспортних засобів.....	577
Стаття 513. Проведення митних обстежень.....	577
Стаття 514. Пред'явлення товарів, транспортних засобів, документів для впізнання.....	578
Стаття 515. Експертиза та висновок експерта.....	579
Стаття 516. Порядок призначення експертизи.....	579
Стаття 517. Одержання проб та зразків для проведення експертизи.....	580
Стаття 518. Доручення на проведення окремих процесуальних дій.....	581
Стаття 519. Витрати у справі про порушення митних правил.....	581
Стаття 520. Відшкодування витрат у справі про порушення митних правил.....	582
Стаття 521. Компроміс у справі про порушення митних правил.....	582
Стаття 522. Органи, уповноважені розглядати справи про порушення митних правил.....	584
Стаття 523. Повноваження посадових осіб митних органів щодо розгляду справ про порушення митних правил.....	584
Стаття 524. Місце розгляду справи про порушення митних правил.....	584
Стаття 525. Строк розгляду справи про порушення митних правил.....	585

Стаття 526. Присутність під час розгляду справи особи, яка притягується до адміністративної відповідальності за порушення митних правил, або її представника	585
Стаття 527. Види постанов у справі про порушення митних правил	585
Стаття 528. Особливості розгляду судом справ про порушення митних правил	586
Глава 72. Оскарження постанов у справах про порушення митних правил	586
Стаття 529. Порядок оскарження постанов у справах про порушення митних правил	586
Стаття 530. Перевірка законності та обґрунтованості постанови у справі про порушення митних правил.....	587
Стаття 531. Підстави для скасування або зміни постанови про накладення адміністративного стягнення за порушення митних правил	588
Стаття 532. Строки розгляду скарги (адміністративного позову) на постанову у справі про порушення митних правил.....	589
Стаття 533. Наслідки подання скарги (адміністративного позову)	589
Глава 73. Виконання постанов митних органів про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил.....	589
Стаття 534. Обов'язковість постанов митних органів про накладення адміністративних стягнень за порушення митних правил.....	589
Стаття 535. Загальні положення щодо порядку виконання постанови митного органу про накладення адміністративного стягнення за порушення митних правил.....	590
Стаття 536. Давність виконання постанови митного органу про накладення адміністративного стягнення за порушення митних правил	590
Стаття 537. Контроль за виконанням постанови митного органу про накладення адміністративного стягнення за порушення митних правил	590
Стаття 538. Порядок виконання постанови митного органу про винесення попередження.....	590
Стаття 539. Порядок виконання постанови митного органу про накладення штрафу	591
Стаття 540. Примусове виконання постанови митного органу або суду про накладення штрафу.....	591
Стаття 541. Виконання постанови суду (судді) про конфіскацію.....	592
Стаття 542. Виконання постанови митного органу про накладення адміністративного стягнення за порушення митних правил на осіб, які проживають або перебувають за межами України.....	592
Розділ XX МИТНІ ОРГАНИ.....	593
Глава 74. Структура та організація діяльності митних органів.....	593
Стаття 543. Здійснення митної справи	593
Стаття 544. Призначення та основні завдання митних органів.....	593
Стаття 545. Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику.....	595
Стаття 546. Митниця	595
Стаття 547. Митний пост	597

Стаття 548. Виключена.....	598
Стаття 549. Виключена.....	598
Стаття 550. Спеціалізовані навчальні заклади та науково-дослідна установа митних органів.....	598
Глава 75. Атрибутика митних органів.....	599
Стаття 551. Емблеми та прапори митних органів.....	599
Стаття 552. Формений одяг працівників митних органів.....	599
Стаття 553. Службові посвідчення працівників митних органів.....	600
Стаття 554. Заохочувальні відзнаки митних органів.....	600
Глава 76. Майно, фінансування та матеріально-технічне забезпечення митних органів.....	600
Стаття 555. Майно митних органів.....	600
Стаття 556. Земельні ділянки, службові та побутові приміщення, обладнання та засоби зв'язку митних органів, а також спеціалізованих навчальних закладах та науково-дослідних установах митних органів.....	601
Стаття 557. Фінансування, матеріально-технічне забезпечення та розвиток інфраструктури митних органів.....	601
Глава 77. Взаємовідносини митних органів з іншими органами державної влади, органами місцевого самоврядування, суб'єктами підприємницької діяльності.....	602
Стаття 558. Взаємодія митних органів з правоохоронними органами.....	602
Стаття 559. Взаємодія митних органів з Національним банком України, Рахунковою палатою, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері фінансів, державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів та у сфері фінансового контролю.....	603
Стаття 560. Взаємодія митних органів з місцевими державними адміністраціями та органами місцевого самоврядування.....	604
Стаття 561. Взаємодія митних органів з іншими органами виконавчої влади.....	604
Стаття 562. Взаємодія митних органів з суб'єктами господарювання.....	604
Глава 78. Міжнародне співробітництво з питань митної справи.....	605
Стаття 563. Участь України у міжнародному співробітництві з питань митної справи.....	605
Стаття 564. Міжнародна діяльність центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну митну політику.....	605
Стаття 565. Співробітництво митних органів України з митними органами суміжних держав.....	606
Стаття 566. Підтримання оперативного зв'язку між митними органами України і митними органами суміжних іноземних держав.....	606
Стаття 567. Взаємодія митних органів України з митними та іншими уповноваженими органами іноземних держав, а також з міжнародними організаціями з питань боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил.....	607
Глава 79. Проходження служби в митних органах.....	607
Стаття 568. Виключена.....	607

Стаття 569. Посадові особи митних органів	607
Стаття 570. Особливості прийняття на службу до митних органів	608
Стаття 571. Виключена.	609
Стаття 572. Обмеження, пов'язані з проходженням державної служби посадовими особами митних органів.....	609
Стаття 573. Спеціальні звання посадових осіб митних органів	609
Стаття 574. Робочий час посадових осіб митних органів	610
Глава 80. Професійна освіта та науково-дослідна діяльність у сфері митної справи.....	610
Стаття 575. Система професійної освіти у сфері митної справи.....	611
Стаття 576. Науково-дослідна діяльність у сфері митної справи	611
Стаття 577. Особливості правового статусу осіб, які навчаються у спеціалізованому вищому навчальному закладі митних органів.....	611
Стаття 578. Фінансування професійної освіти та науково-дослідної діяльності у сфері митної справи	612
Глава 81. Правовий захист працівників митних органів.....	612
Стаття 579. Обов'язковість законних розпоряджень та вимог посадових осіб митних органів	612
Стаття 580. Гарантування захисту життя, здоров'я і майна посадових осіб митних органів	612
Глава 82. Застосування фізичної сили, спеціальних засобів та зброї посадовими особами митних органів	613
Стаття 581. Право посадових осіб митних органів застосовувати фізичну силу, спеціальні засоби та вогнепальну зброю	613
Стаття 582. Застосування фізичної сили	613
Стаття 583. Застосування спеціальних засобів	614
Стаття 584. Зберігання, носіння та застосування вогнепальної зброї	615
Глава 83. Соціальний захист працівників митних органів.....	616
Стаття 585. Оплата праці посадових осіб та працівників митних органів	616
Стаття 586. Житлове забезпечення посадових осіб митних органів.....	617
Стаття 587. Медичне забезпечення та охорона здоров'я посадових осіб митних органів та членів їхніх сімей.....	617
Стаття 588. Пенсійне забезпечення посадових осіб митних органів	617
Стаття 589. Гарантії охорони праці посадових осіб та інших працівників митних органів	618
Стаття 590. Відшкодування державою шкоди, завданої посадовим особам митних органів	618
Розділ XXI ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ	619

НАУКОВО-ПРАКТИЧНЕ
ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ВИДАННЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ
КОМЕНТАР
МИТНОГО КОДЕКСУ
УКРАЇНИ

*За загальною редакцією
доктора юридичних наук, професора,
заслуженого діяча науки і техніки України
Додіна Євгена Васильовича*

СТАНОМ НА 1 ЛИПНЯ 2020 РОКУ

Підписано до друку 01.07.2020. Формат 70x100 1/16.
Друк лазерний. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. арк. 54.

ТОВ «Видавничий дім «Професіонал»

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів
і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 1533